

*Contribuer à l'adaptation de l'Espace Catalan Transfrontalier
aux effets attendus du changement climatique*

*Contribuir a l'adaptació de l'Espai Català Transfronterer
als efectes esperats del canvi climàtic*

Síntesis del seminari de llançament del projecte

ECTAdapt

Dijous 24 de Novembre de 2016

Pierre Bretonneau, Perpignan

Diputació de Girona

CILMA

Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

Llibret de síntesis del seminari

Observacions preliminars ...

Conscients de la necessitat d'anticipar-nos als impactes climàtics esperats en el territori, el Département des Pyrénées-Orientales, en el marc de les seves competències en desenvolupament sostenible, el 8 d'octubre de 2013 va aprovar el *Plan Climat Énergie Territorial*.

L'objectiu per al Département des Pyrénées-Orientales és adaptar i preparar el territori a les conseqüències del canvi climàtic. En aquest context, moltes de les polítiques i les accions ja es duen a terme (en matèria de gestió i de preservació dels recursos d'aigua i de la biodiversitat, suport a la diversificació de les activitats econòmiques, gestió de riscos, etc.).

Atès que els efectes del canvi climàtic no es limiten a un territori administratiu sinó que sobrepassen les fronteres, el Département des Pyrénées-Orientales ha necessitat ampliar la reflexió i el treball a l'escala de tot l'Espai Català Transfrontaner (ETC) integrat per la demarcació de Girona (Espanya) i el departament dels Pirineus Orientals (França), per tal de trobar respostes comunes en matèria d'adaptació al canvi climàtic.

Amb aquest objectiu es va constituir un partenariat entre, el **Département des Pyrénées-Orientales** (com a cap de fila), la **Diputació de Girona** i el **CILMA** (Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona), per tal de desenvolupar el projecte "ECTAdapt".

El **Comitè de Programació del Programa INTERREG** va aprovar al **maig del 2016** el projecte "ECTAdapt", el qual tindrà una durada de 36 mesos (del 2016 al 2016) i es beneficiarà d'un 65% de finançament del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER).

El projecte "ECTAdapt" serà doncs un procés proactiu i d'experimentació que es durà a terme a tot l'Espai Català Transfrontaner (ECT) per **identificar la vulnerabilitat** d'aquest territori, **sensibilitzar** tots els seus agents (actors socioeconòmics, administracions locals, gran públic, etc.) en relació amb el canvi climàtic, i acompanyar-los a **passar a l'acció**.

Recordatori dels objectius del seminari de llançament del projecte ECTAdapt

El projecte ECTAdapt necessita de la participació de tots els actors i socis territorials per tal d'actuar de forma conjunta al voltant del repte col·lectiu de la prevenció i l'adaptació de l'ECT als impactes del canvi climàtic.

Convençuts de la necessitat de compartir experiències, el Département des Pyrénées-Orientales, la Diputació de Girona i CILMA han volgut que la presentació del projecte ECTAdapt es desenvolupés en un context d'intercanvi i participació.

És per això que s'ha organitzat un **Seminari de llançament del projecte el 24 de novembre de 2016 a la seu del Conseil Départemental, a Perpijà**, reunint a més de 100 participants i una seixanta de diferents estructures (administracions locals, associacions, etc.).

Els objectius de la jornada van ser:

- **Mobilitzar i reunir totes les parts interessades** en relació amb l'adaptació al canvi climàtic.
- **Presentar** el context, els objectius, el marc i la governança del **projecte ECTAdapt**.
- **Identificar les necessitats i expectatives** de les parts interessades i discutir les possibles accions que es podran dur a terme de forma conjunta en el marc del projecte ECTAdapt.

Un seminari de llançament: ric, divers i unificador

La sessió es va desenvolupar en tres fases:

- Primerament, una **sessió plenària** per presentar i intercanviar informació, per un costat en relació amb els temes d'adaptació en l'ECT, i de l'altre, en relació amb la cooperació en el marc del projecte ECTAdapt.
- Seguidament una **dinamització** de grup per identificar les expectatives, inquietuds i suggeriments dels participants amb l'objectiu de **nodrir el full de ruta del projecte ECTAdapt**.
- Finalment, un **intercanvi d'experiències** de les diferents actuacions d'adaptació que s'estan duent a terme a cada banda de la frontera.

Algunes dades significatives

- Més de **100 participants** representants de nombroses institucions i organismes públics i privats, cosa que va permetre una gran diversitat d'opinions i punts de vista.
- Una **seixantena d'entitats i estructures diferents**, de les quals: 15 administracions locals (tècnics i càrrecs electes), 12 associacions, 9 organismes públics, 8 universitats i centres de recerca, 7 estructures territorials (parcs naturals, agrupacions sectorials, etc.), 6 empreses... amb expectatives i necessitats diferents.
- **Participants vinguts d'arreu de l'ECT i de més enllà**, que representen zones de muntanya, de plana, zones costaneres, rurals i urbanes i, per tant, la seva diversitat.
- **10 intervencions d'actors** diversos en relació amb l'adaptació al canvi climàtic i l'intercanvi d'experiències entorn de les 3 línies d'actuació del projecte (anàlisi de la vulnerabilitat territorial, sensibilització i pla d'acció).
- Reflexions i intercanvis **diversos, rics, i constructius per part dels participants**, especialment durant les dinamitzacions.
- Gran interès per part dels participants, fet que va quedar palès mitjançant la seva **voluntat de col·laboració** en el transcurs del projecte.

Uns participants interessats i implicats en el projecte

Un model de dinamització per afavorir l'intercanvi, el debat i obert a altres propostes..

- Una jornada dinamitzada per una **professional externa especialitzada** en la temàtica de l'adaptació.
- **Temps de debat després de cada presentació** per permetre als participants formular les seves preguntes i obrir un debat amb els ponents.
- **Dinamitzacions de grup** per promoure millor la posada en comú i per recollir les opinions i idees dels diversos actors.

L'Espai Català Transfronterer.
D'on veniu?

Presenteu-vos a una persona del vostre costat que no conegeu i expliqueu-li el motiu de la vostra participació al seminari

Quines són les 3 temàtiques d'adaptació prioritàries en el nostre territori?

Quines mesures d'adaptació al canvi climàtic coneixes?

Quines creus que serien les accions prioritàries a desenvolupar en el nostre territori?

Bústia de suggeriments

Idees i expectatives formulades per als participants

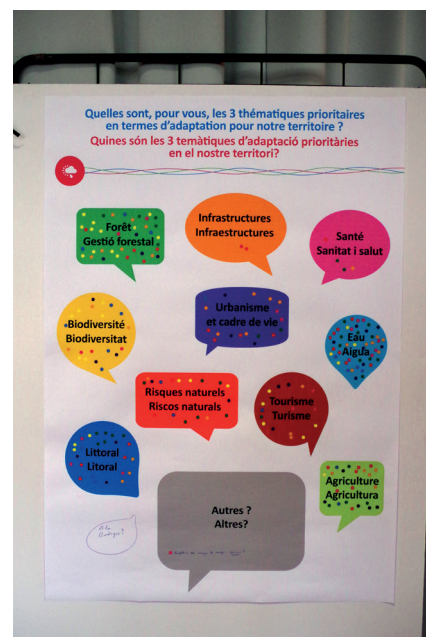
A continuació es recullen les contribucions i idees principals aportades per als participants en les dinàmiques de grup (els suports de l'animació es troben detallats a l'annex):

Quines són les 3 temàtiques d'adaptació prioritàries en el nostre territori?

- 1ª opció: l'aigua (22% dels vots)
- 2ª opció: la gestió forestal (18% dels vots)
- 3e opció ex-æquo: el litoral, i l'agricultura (11% des vots)

Quines mesures d'adaptació al canvi climàtic coneixes?

- 9 accions mencionades en relació amb la sensibilització, l'educació o la formació
Per exemple: *"Programa d'educació sobre l'aigua (quantitatiu / qualitatiu): - als escolars; - al territori de la Plaine du Roussillon. Dirigit pel Syndicat Mixte des Nappes de la plaine du Roussillon amb Label bleus et Petits Dêbrouilland"...*
- 4 accions citades en relació amb l'adaptació al canvi climàtic de les activitats turístiques
Per exemple: *"Projecte de diversificació de l'ex-estació d'esquí de Puigmal"...*
- 4 accions mencionades en relació amb el litoral
Per exemple: *"Adaptació a l'erosió costanera i a la immersió al municipi de Torrelles (comunitat urbana de Perpinyà): reposició de dunes, reducció de la superfície d'aparcament, lluita contra l'erosió del litoral"...*
- 4 accions citades en relació amb el recurs aigua
Per exemple: *"Estudi de gestió de l'aigua (reutilització d'aigües grises en instal·lacions, hotels). IMA(UDG) / ICRA"...*
- etc.

Quines creus que serien les accions prioritàries a desenvolupar en el nostre territori?

- 21 propostes per accions relacionades amb la sensibilització i la formació de la població, dels joves, dels càrrecs electes, etc.
Per exemple: *"Sensibilitzar el poder econòmic del cost/benefici de l'adaptació al canvi climàtic", "Contribuir al canvi cultural i d'estratègies dels actors polítics"...*
- 12 propostes d'accions relacionades amb al sostenibilitat del recurs aigua.
Per exemple: *"Accions per a l'estalvi d'aigua en els sectors: planificació, construcció, agricultura, turisme"...*
- 9 propostes d'accions relacionades amb la gestió forestal adaptativa.
Per exemple: *"Diagnòstic de la vulnerabilitat de les masses forestals a nivell de l'ECT i dels territoris del projecte"...*
- 7 propostes relacionades amb el turisme.
Per exemple: *"Diversificació i adaptació de l'economia de la neu"...*
- etc.

Voldria continuar vinculat al projecte ECTAdapt

Un «Sí» unànime que reflexa la voluntat dels participants del seminari a continuar vinculat i a contribuir al projecte transfronterer ECTAdapt.

Resum de les paraules clau del seminari

Presentacions i intercanvis en relació amb l'adaptació als efectes esperats del canvi climàtic a l'Espai Català Transfrontarer

Les presentacions que s'ofereixen per a la reflexió col·lectiva

Objectius de les intervencions

1. Concepte i objectius de l'adaptació al canvi climàtic
2. Diferents formes d'enfocar el tema de l'adaptació al canvi climàtic a cada banda de la frontera: mètodes, inventaris, dades, seguiment, etc.

Presentacions i intercanvis

Ponents:

- ➔ Agence De l'Environnement et de la Maîtrise de l'Énergie (ADEME) – Céline Vachey
- ➔ Oficina Catalana del Canvi climàtic (OCCC) – Salvador Samitier

A la banda francesa de l'ECT, la metodologia adoptada per tractar l'adaptació al canvi climàtic es basa sobretot en els *Plans Climat Énergie Territoriaux (PCET)*, redactats a partir d'un diagnòstic de vulnerabilitat a una escala de treball relativament gran (territori superior a 50.000 habitants, -actualment 20.000 en el context de la nova Llei de Transició Energètica-).

Existeixen molt pocs exemples d'aplicació pràctica a escala de detall desenvolupats per les administracions locals. Tot i que, hi ha nombroses accions i iniciatives exemplars que contribueixen a l'adaptació del territori, però que no sempre van ser dissenyades amb un objectiu inicial d'adaptació al canvi climàtic.

D'altra banda, es va posar en evidència la dificultat de mobilitzar els actors per tal que reflexionin sobre les conseqüències a llarg termini de la manca de prevenció als impactes del canvi climàtic. Aquesta manca de conscienciació fins i tot inclou les administracions locals que ja han elaborat un PCET, el públic ja iniciat i els càrrecs electes.

Per tant, el repte del costat francès és integrar l'adaptació al canvi climàtic a totes les polítiques públiques, per tal que es tingui en consideració en cada projecte i decisió, executat per les administracions locals, incloent els municipis petits.

A la banda catalana de l'ECT, l'enfocament és diferent, ja que es centra en la implantació de mesures d'adaptació a escala local per a tots els municipis, segons la metodologia establerta pel *Mayors Adapt*.

S'ha desenvolupat una metodologia d'indicadors per a tot Catalunya per a identificar el nivell d'adaptació dels territoris i fer-ne el seguiment de la seva evolució al llarg del temps. S'ha creat un sistema de cartografia que permet visualitzar, municipi per municipi, les qüestions substancials per a diferents temàtiques (aigua, gestió forestal, etc.) amb l'objectiu també d'informar i sensibilitzar sobre la vulnerabilitat del territori als impactes del canvi climàtic.

Preguntes i reflexions en relació amb aquests intercanvis de coneixements

Idees tractades i discutides...

- L'adaptació al canvi climàtic: segona fase de la lluita contra el canvi climàtic.
- La comprovació dels primers efectes del canvi climàtic al territori. Opinió recurrent sobre la manca de conscienciació de l'adaptació als agents del territori i sobre la dificultat de projectar els efectes del canvi climàtic a llarg termini.
- La falta d'informació, sensibilització i de mitjans en relació amb l'adaptació al canvi climàtic.
- L'adaptació és un concepte transversal i complex, que implica tant als càrrecs electes com als tècnics.
- La sensibilització i la formació dels actors és indispensable.
- L'anàlisi econòmic de l'adaptació encara és incipient, però queda clar que el cost de no actuar serà superior.
- Cada vegada més, la legislació i les eines de gestió fomenten la integració de l'adaptació al canvi climàtic en les polítiques públiques.
- Existeixen eines concretes per ajudar al territori a passar a l'acció en matèria d'adaptació al canvi climàtic:
 - fitxes d'accions publicades per l'ADEME per acompanyar a les administracions locals a prendre mesures per afavorir l'adaptació al canvi climàtic,
 - projecte LIFE MEDACC (*Demonstration and validation of innovative methodology for regional climate, change adaptation in the Mediterranean area*) que realitza un diagnostic de vulnerabilitat i proposa un pla d'acció,
 - eines en línia i públiques de la Generalitat de Catalunya (OCCC): cartografia del grau de vulnerabilitat a les sequeres i a les onades de calor dels municipis, etc.
- S'identifica la necessitat al costat francès d'acompanyar i donar suport a les administracions locals, actors del canvi climàtic a escala de detall. Mentre que al costat català s'identifica la necessitat de detectar els objectius prioritaris. I a tot l'ECT la necessitat de sensibilitzar i implicar tots els actors del territori.
- El recurs aigua, tant pel que fa a la qualitat com a la quantitat: una de les temàtiques prioritàries a tractar.

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

- La mitigació i l'adaptació són dos conceptes complementaris, atès que cal dur a terme accions d'adaptació del territori als impactes climàtics sense deixar de reduir les emissions de GEH. El canvi climàtic és com un vaixell que avança en la seva trajectòria, de manera que per molt que pari motors, encara avançarà alguns quilòmetres amb inèrcia abans de poder aturar-se. El clima funciona de la mateixa manera, reduir l'increment de la temperatura mitjana passa per reduir les emissions de GEH (frenada) i per adaptar-se a les seves conseqüències.
- Per millorar la implicació dels agents del territori en relació amb la necessitat d'adaptar-se, és essencial sensibilitzar i formar tota la cadena d'actors del territori: els tècnics de les administracions locals (del conjunt de serveis), els càrrecs electes, els tècnics de planificació i urbanisme, etc. per tal que s'incorporin criteris d'adaptació al canvi climàtic en totes les planificacions i polítiques.
- Els aspectes socioeconòmics són difícils de tractar eficaçment tant en el marc de la mitigació com de l'adaptació al canvi climàtic. Les temàtiques més fàcils de tractar són aquelles en les que actualment ja s'observen evidències en relació amb la incidència del clima (per exemple: inundacions, canícules, etc.) sense necessitat de fer projeccions per a l'any 2030. En relació amb aquestes temàtiques, els actors dels territoris estan ja conscienciats i implicats per a passar a l'acció.
- El projecte ECTAdapt pretén arribar a una estimació econòmica de les conseqüències del canvi climàtic. No obstant això, pot ser difícil quantificar econòmicament alguns serveis o valors com els que ens ofereix la natura o el paisatge. En matèria de sensibilització i implicació dels actors socioeconòmics i els càrrecs electes, els arguments quantitius i econòmics tenen molt més pes que els qualitius.
Al costat francès ja s'estan realitzant estudis sobre els "costos de no actuar" en relació amb al canvi climàtic, però encara són estudis emergents, i poques consultories tenen la capacitat de quantificar aquests costos.
Quantificar econòmicament els efectes del canvi climàtic és la manera de valorar i fer el seguiment de les accions, i estandaritzar serà d'utilitat, sigui quin sigui el valor final.

Necessitat de sensibilitzar i de formar en relació amb l'adaptació al canvi climàtic

Necessitat d'actuar des d'ara

Dificultat de mobilitzar els actors i de projectar els escenaris possible a llarg termini

Transversalitat del concepte i les temàtiques relacionades amb l'adaptació

Vulnerabilitat del territori

Quantificar el cost de no actuar

Presentació del projecte ECTAdapt i intercanvi de coneixements

Les presentacions que es van oferir per a la reflexió col·lectiva

Objectius de les intervencions

1. Definir el context i els objectius
2. Presentar les grans línies de treball del projecte i els resultats desitjats
3. Definir la governança del projecte i la forma de mobilització dels actors del territori

Presentacions i intercanvis

Ponents:

- ➔ Département des Pyrénées-Orientales (CD66) – Marjorie Boyer
- ➔ Diputació de Girona (OCCC) – Marc Marí i Romeo
- ➔ Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona (CILMA) – Anna Pibernat

L'ECT, és un territori amb uns reptes comuns en matèria d'adaptació i de reducció de la vulnerabilitat als impactes al canvi climàtic: aigua, riscos naturals, gestió forestal, turisme, muntanya, litoral, agricultura, hàbitats naturals, qualitat de vida, etc.

El projecte ECTAdapt va ser seleccionat en la primera convocatòria del Programa POCTEFA 2014-2020, i es desenvoluparà en un període de 3 anys (2016-2019) amb un finançament europeu del 65% per part del fons FEDER (Fons Europeu de Desenvolupament Regional).

Les 3 línies de treball proposades són les següents:

EIX 1: Identificar i posar en comú les dades de vulnerabilitat al canvi climàtic de l'ECT per:

- conèixer, centralitzar i analitzar les dades disponibles,
- fer accessibles aquestes dades i implicar als territoris per identificar les accions prioritàries i passar a l'acció.

Aquesta línia de treball implica crear una bases de dades de la vulnerabilitat del territori, així com d'eines de divulgació dels resultats (per exemple, cartografies) per a tots els actors de l'ECT.

EIX 2 : Sensibilitzar i implicar als actors de l'ECT en front al repte comú de l'adaptació per:

- desenvolupar una cultura comuna entre els sectors en relació amb l'adaptació, i reflexionar conjuntament sobre les accions i les eines de sensibilització,
- experimentar les actuacions de sensibilització dirigides a diferents públics (joves, gran públic, administració local, etc.) per incentivar als actors i la població a actuar.

Aquest eix té com objectiu identificar i valorar les iniciatives de sensibilització existents, la creació i la implantació d'eines i de programes de sensibilització, i la convocatòria de projectes per a implicar els actors.

EIX 3 : Desenvolupar una estratègia de suport a les administracions de l'ECT per a l'elaboració de plans d'acció local per:

- acompanyar a les administracions locals per a integrar els reptes de l'adaptació en les seves polítiques,
- desenvolupar plans d'acció local,
- promoure la iniciativa europea "Mayors adapt"

Aquesta línia de treball té per objectiu desenvolupar una metodologia de suport per a les administracions locals, una llista de bones pràctiques i l'elaboració de 4 plans d'acció local per a l'adaptació pilots, per experimentar aquesta metodologia abans de fer-la extensiva a les administracions locals del territori (municipis i agrupacions supramunicipals).

La governança del projecte s'establirà de la següent manera entorn de diversos òrgans:

- **un Comitè Estratègic**, integrat pels càrrecs electes de la CD66, de la DDGI i del CILMA, que té la funció de fer el seguiment de les accions desenvolupades en el marc del projecte.
- **un Comitè de Coordinació**, integrat pels serveis tècnics i administratius del CD66, de la DDGI i del CILMA, amb la funció d'implementar i executar el projecte.
- **i un Comitè Tècnic de Seguiment**, integrat per actors transversals (partners institucionals, experts, administracions locals, etc.), encarregat de fer el seguiment tècnic del projecte, d'assegurar la qualitat del treball, enriquir les reflexions i aportar criteri expert.

Preguntes i reflexions en relació amb aquests intercanvis de coneixements

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

- ➔ Un territori amb uns reptes comuns en matèria d'adaptació i de reducció de la vulnerabilitat als impactes del canvi climàtic.
- ➔ La cooperació de 3 partners transfronterers ja compromesos en la lluita contra el canvi climàtic, que desitgen unir els seus esforços mitjançant l'execució del projecte ECTAdapt.
- ➔ Un projecte seleccionat en la 1a convocatòria del Programa POCTEFA 2014-2020, que es desenvoluparà en un període de 3 anys (2016-2019) amb un finançament europeu del 65% per part del fons FEDER.
- ➔ 3 línies de treball: millorar el coneixement i la comprensió, sensibilitzar i implicar, i cooperar i acompanyar.
- ➔ Implicació dels actors del territori al llarg del projecte per beneficiar-se de la seva experiència, els seus punts de vista i enriquir les reflexions.
- ➔ La voluntat de mobilitzar els actors, de valoritzar les iniciatives existents i de coordinar els projectes duts a terme al territori.
- ➔ L'ambició d'experimentar i innovar per tal de trobar solucions locals i adaptades a les especificitats del territori (especialment en matèria de comunicació i de sensibilització per tal de tenir un enfocament diferent).

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

- ➔ Cal realment passar a l'acció. Per això, els actors es podran basar en les eines ja realitzades a cada banda de la frontera. Un dels objectius del projecte ECTAdapt és precisament posar en comú els coneixements per tal de compartir experiències, esforços i bones pràctiques.
- ➔ Pel que fa a l'anàlisi de la vulnerabilitat territorial de l'ECTAdapt als impactes esperats del canvi climàtic, existeixen ja molts estudis i dades a les dues bandes de la frontera. Dins els objectius de la línia de treball 1 del projecte ECTAdapt hi ha el de centralitzar les informacions existents en un format que sigui fàcilment consultable i interpretable.
- ➔ Les estructures i entitats que desitgin contribuir en la realització del projecte ECTAdapt podran col·laborar-hi mitjançant grups de treball que s'iniciaran l'any 2017. Aquestes tindran la possibilitat igualment de participar en els treballs, enriquint així el debat i les propostes per passar a l'acció. També podran contribuir a la sensibilització i educació mediambiental en el marc dels Taller Ambientals de la Diputació de Girona que aquest 2017 estaran dedicats al canvi climàtic. Les entitats podran presentar les seves propostes d'accions en aquesta propera convocatòria.

En resum

Intercanvi d'experiències i debat

Els intercanvis d'experiències presentats per obrir el debat

Tema 1

Comprendre i avaluar
la vulnerabilitat de
l'ECT

Objectius de les intervencions

Mostrar en quins punts el coneixement de la vulnerabilitat del territori i els reptes en relació amb el canvi climàtic constitueixen una etapa important per al desenvolupament del projecte.

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

➔ Ponent: Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC) – Idoia Arauzo

El treball d'anàlisi de la vulnerabilitat realitzat per l'OPCC en els Pirineus ha permès:

- Recopil·lar d'estadístiques,
- Analitzar les dades climàtiques existents als Pirineus,
- Inventariar més de 80 iniciatives a favor de l'adaptació al canvi climàtic (ex: CLIMPY, CANOPEE, FLORAPY ...),
- i la presentació mitjançant un Geoportal públic de totes aquestes informacions:
(<http://www.opcc-ctp.org/fr/actions/geoportal>)

L'ECT és un territori particularment vulnerable als impactes del canvi climàtic atenent a: l'augment del risc d'inundació, la pèrdua de biodiversitat, la manca de neu, l'erosió costanera, la pèrdua dels recursos hídrics, etc.

El projecte ECTAdapt permetrà un intercanvi recíproc de coneixements i la posada en comú de les informacions disponibles al Geoportal de l'OPCC.

➤ **Ponent:** Institut Méditerranéen du Liège (IML) – Renaud Piazzetta

Presentació dels impactes del canvi climàtic en l'àmbit local de la gestió forestal del suro:

- modificació dels ecosistemes → augment del risc d'incendi forestal,
- impactes sobre la qualitat del suro, el seu creixement i la seva regeneració → repte per l'equilibri econòmic i la continuïtat de les explotacions, etc.

Presentació d'una experiència pràctica per afavorir una gestió forestal adaptativa mitjançant la renovació de les sureres limitant-ne de la densitat, la investigació sobre les varietats de surera, etc.

Com a conseqüència de la freqüència de fenòmens climàtics extrems, també s'han identificat altes mortalitats en altres espècies forestals de l'ECT, com alzines, roures martinencs, castanyers, faigs i avets.

Diversos projectes nacionals s'han posat en marxa per tal de proporcionar als gestors forestals eines de previsió i de gestió forestal adaptativa per a l'any 2040. En aquests projectes hi participen diferents actors del territori.

L'adaptació al canvi climàtic també afecta al sector privat. El projecte ECTAdapt pretén implicar els actors de les activitats econòmiques vulnerables als efectes del canvi climàtic (turisme, etc.) per tal de poder anticipar-se als efectes esperats.

En resum:

El coneixement de les vulnerabilitats territorials i sectorial és fonamental, ja que permet comprendre millor els riscos específics i anticipar-se, per tal de garantir l'atractiu del territori i l'activitat econòmica en el context climàtic futur.

Els resultats de les diagnosi de vulnerabilitat són una primera etapa per la sensibilització dels actors locals: administracions locals, actors privats i ciutadania en general.

Tema 2

Sensibilitzar els actors de l'ECT davant el repte de l'adaptació

Objectius de les intervencions

Mostrar en quins aspectes la sensibilització en relació amb l'adaptació al canvi climàtic és un tema novedós, i com el projecte ECTAdapt pot ser una oportunitat per posar a prova accions pilot de conscienciació dels actors del territori per tal d'incentivar-los a passar a l'acció.

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

➤ Ponent: Graine Languedoc Roussillon – Émilie Launay

La pedagogia en relació amb l'adaptació al canvi climàtic encara es troba en fase de constitució.

Es plantegen diversos reptes en relació amb l'educació ambiental i el desenvolupament sostenible pel que fa a l'adaptació:

- formar els educadors perquè tinguin la capacitat d'entendre els fenòmens científics complexos, fent-los accessibles i comprensibles per al públic objectiu,
- organitzar sortides de camp que generin la implicació emocional del públic, per tal d'incentivar el canvi i la conscienciació,
- dissenyar eines i materials de suport creatives que interessin als participants, generin preguntes i el desig de comprendre per tal que el públic objectiu passi a ser actor actiu.

No hi ha una única forma possible d'enfocar l'adaptació al canvi climàtic als ciutadans.

Per tal de dirigir les accions de sensibilització a la població, cal implantar accions amb objectius pedagògics diferents (programes educatius plurals: organització de trobades ciutadanes, projeccions i debats, visites de camp, trobades d'experts, etc.). Per tal d'arribar a quan més gent millor, la idea és multiplicar les accions, els mitjans, les tècniques, etc. adaptades a la sensibilitat de cada públic receptor.

Per això, també és important crear dinàmiques en xarxa: organitzar jornades de retrobament d'actors, per compartir i millorar el nivell de coneixement, fixar col·lectivament un rumb comú, millorar les competències gracies a les formacions, etc.

El projecte ECTAdapt es podrà basar en la xarxa i les habilitats de Graine LR i de la Tram 66 pel que fa a les accions de sensibilització previstes per al gran públic.

També s'involucran altres actors com per exemple l'Éducation Nationale i les Universitats.

➤ Ponents: Réseau Éducation Pyrénées Vivantes – diversos ponents (vídeo)

La Réseau Éducation Pyrénées Vivantes és un exemple de mobilització d'una xarxa transfronterera d'actors a escala de tot el massís dels Pirineus, sobre la sensibilització ambiental del gran públic.

En el marc del projecte ECTAdapt s'exposa l'experiència adquirida per aquesta xarxa per dinamitzar un treball col·laboratiu i transfronterer.

Desenvolupar una eina pedagògica en forma de joc sobre l'adaptació, o la creació d'exposicions, podrien ser actuacions a desenvolupar en el marc de l'ECTAdapt.

➤ Ponent: Climate Adaptation Consulting (CAC) – Rachel Jouan Daniel

La sensibilització dels diferents públics en relació amb el canvi climàtic i l'adaptació sovint es percep com un tema complex, angoixant i llunyà tant en l'espai com en el temps. Existeixen formules de comunicació per implicar els actors i afavorir el pas a l'acció.

Primerament és necessari començar per canviar les idees, com a requisit previ per emprendre una acció.

Es poden utilitzar diferents tècniques de comunicació, com les que es basen en l'experiència local (per exemple en prevenció d'incendis i inundacions).

Les primeres etapes per a construir un discurs sobre l'adaptació són:

1. Saber a quin públic s'adreça el missatge,
2. Desenvolupar un discurs persuasiu ajustat a l'interès i a la percepció espai-temps de cada públic objectiu,
3. Dissenyar un missatge que impacti al públic objectiu, sense basar-lo en el catastrofisme ni la por, sinó en un vocabulari apropiat i motivant.

Canviar les idees és un requisit previ, però no sempre és suficient per a canviar els comportaments. Per tant, es preveu en el marc del projecte ECTAdapt, experimentar tècniques de comunicació persuasiva en relació amb l'adaptació al canvi climàtic.

En resum:

Resta encara molta feina a fer en relació amb la sensibilització en adaptació al canvi climàtic.

L'escala de l'ECT és pertinent per dur a terme experiències pilot (creació de dinàmiques en xarxa, comunicació adaptada, etc.), que posteriorment es poden utilitzar com a exemples per ajudar a altres territoris a passar a l'acció.

Tema 3

Acompanyar les administracions locals per elaborar plans d'acció local

Objectius de les intervencions

Mostrar exemples de suport i metodologies d'elaboració de plans d'acció local per a l'adaptació al canvi climàtic, que el projecte ECTAdapt podrà adaptar al seu territori.

Retorn de les principals qüestions i reflexions plantejades...

➔ Ponent: Mayors Adapt – Claire Baffert (vídeo)

Les administracions locals, independentment de la seva mida, poden adherir-se al Pacte d'alcaldes pel Clima i l'Energia del “*Mayors adapt*” (<http://mayors-adapt.eu>) i així beneficiar-se del seu suport tècnic i de l'intercanvi d'experiències d'altres administracions locals que ja s'han implicat en la lluita contra el canvi climàtic i en l'adaptació del seu territori.

El projecte ECTAdapt té com un dels seus objectius promoure el Pacte d'alcaldes pel Clima i l'Energia a les administracions locals de l'ECT, per tal de valoritzar les seves accions i crear un impuls col·lectiu a favor de l'adaptació.

➔ Ponents: Diputació de Barcelona (DIBA) – Carme Melcion i Miriam Romero

La Diputació de Barcelona ha establert una metodologia per a l'elaboració de Plans d'acció local per l'adaptació al canvi climàtic a la província de Barcelona.

Aquesta metodologia es basa en l'ús d'un full de càlcul anomenat *Avaluació simplificada de vulnerabilitat dels impactes del canvi climàtic* (ASVICC), i consultable en el següent enllaç: <http://www.cilma.cat/ambits/ponencies-del-seminari-de-llancament-del-projecte-ectadapt/>

Aquesta eina permet recollir les dades a nivell de cada municipi, per tal d'avaluar la seva vulnerabilitat als impactes climàtics.

Els municipis petits, amb recursos i serveis limitats, poden aplicar fàcilment la metodologia de la Diputació de Barcelona, ja que ha estat concebut per municipis amb una població d'entre 500 i 2.000 habitants.

El problema principal dels municipis petits és l'execució de les accions, que és més difícil que avaluar la vulnerabilitat del seu territori. Actualment encara no s'ha realitzat la identificació d'aquestes accions d'adaptació a aquesta escala de detall.

En el marc del projecte ECTAdapt, el disseny de la metodologia transfronterera per a l'elaboració de Plans d'acció local per l'adaptació del territori de l'ECT, es basarà en l'experiència de la Diputació de Barcelona.

➤ Ponents: Associació Leader Ripollès-Ges-Bisaura - Albert Puigvert i Xevi Planas

L'Associació Leader Ripollès-Ges-Bisaura, en el context del projecte ENFOCC, ha desenvolupat un Pla d'acció local per l'adaptació al canvi climàtic a l'escala d'una agrupació de municipis rurals i forestals. El mètode es basa en l'anàlisi del territori i la diagnosi de la vulnerabilitat, el qual ha permès identificar línies de treball i accions tant de mitigació com d'adaptació, s'han recollit en fitxes descriptives.

Les accions que són cobenèfiques, atès que beneficien tant la mitigació d'emissions com l'adaptació al canvi climàtic, són les més fàcils d'implementar.

En aquest context cal evidenciar que les administracions locals disposen d'eines i de competències per actuar (com per exemple en el planejament públic), però passar a l'acció encara és difícil.

En el desenvolupament del projecte ECTAdapt, aquest intercanvi d'experiències és molt útil per determinar les formules d'acompanyament a les administracions locals de l'ECT, i per servir de suport en l'elaboració i execució dels plans d'acció local.

En resum:

És necessari crear i difondre eines de treball que ajudin a les administracions locals a passar a l'acció.

Les metodologies i eines experimentals creades a diferents escales i provades als territoris de la Catalunya sud són exemples concrets que serviran de base de treball per elaborar l'estratègia d'acompanyament de les administracions locals de tot l'ECT, tal com es preveu en el marc del projecte ECTAdapt.

La següent fase

Arran del seminari de llançament del projecte de cooperació transfronterera ECTAdapt, el Département des Pyrénées-Orientales, la Diputació de Girona i CILMA, analitzaran les propostes i aportacions orals realitzades durant la jornada, així com les aportacions escrites recollides mitjançant les dinamitzacions de grup i les enquestes de satisfacció dels assistents i participants.

Els principals resultats d'aquestes aportacions es presenten en els annexos següents, i contribuiran a enriquir la reflexió i el full de ruta del projecte.

El partenariat del projecte ECTAdapt continuarà el programa del projecte organitzant la **primera reunió del Comitè Tècnic de Seguiment**, que agruparà institucions, experts, administracions locals, etc. per comprometre's conjuntament en la realització de les primeres accions i per definir el full de ruta del projecte.

També durant el 2017, es sol·licitarà als actors de l'ECT:

- En primer lloc, dades per l'anàlisi i l'intercanvi d'informació en relació amb la vulnerabilitat de l'ECT, en el marc de la línia de treball 1.
- En segon lloc, participar en les diverses reunions temàtiques identificant els interessats, les iniciatives, i els projectes, en el marc de la línia de treball 2 de sensibilització.

Calendari provisional:

Annexes

A continuació s'aporten les contribucions i opinions dels assistents i participants al seminari de llançament del projecte ECTAdapt, recollides literalment de les dinamitzacions de grup i l'enquesta de satisfacció.

Algunes d'aquestes aportacions es poden trobar repetides si han estat aportades per més d'un participant.

Llista dels annexes:

- ANNEX 1: Procedència dels participants al seminari
- ANNEX 2: Quines són les 3 temàtiques d'adaptació prioritàries en el nostre territori?
- ANNEX 3: Quines mesures d'adaptació al canvi climàtic coneixes?
- ANNEX 4: Quines creus que serien les accions prioritàries a desenvolupar en el nostre territori?
- ANNEX 5: Altres aportacions recollides

ANNEX 1: Procedència dels participants al seminari

Contribucions dels participants:

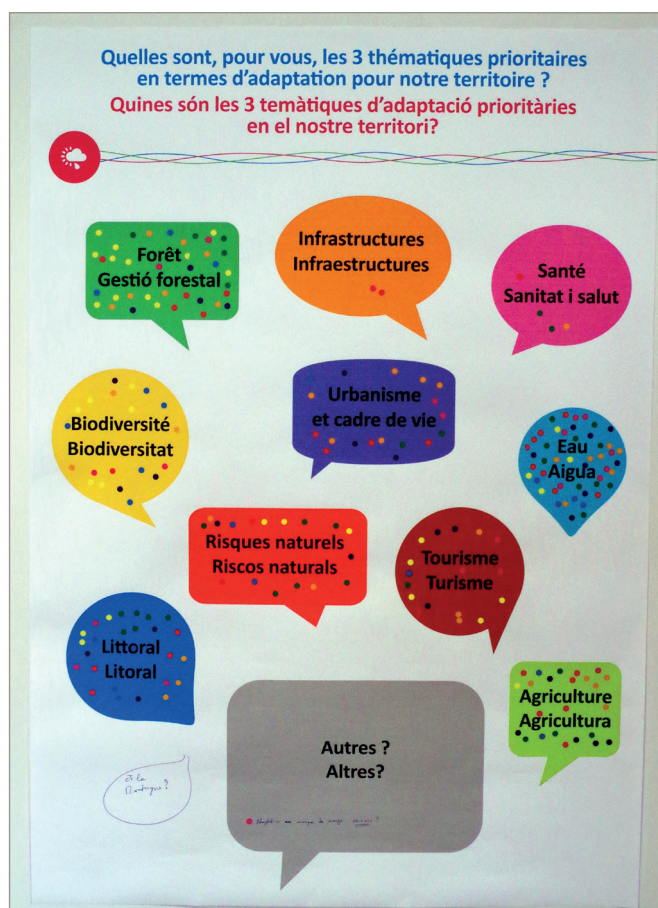

ANNEX 2: Quines són les 3 temàtiques d'adaptació prioritàries en el nostre territori?

Les contribucions i propostions formulades pels participants:

NOTA: La temàtica "Muntanya", que inicialment no havia estat inclosa, es va anotar en la casella "Altres temàtiques" per part dels participants, fet que posa en evidència la importància d'aquesta temàtica en l'ECT.

Thématiques	Nombre de votes
Eau	48
Forêt	38
Littoral	25
Agriculture	24
Biodiversité	20
Urbanisme et cadre de vie	18
Tourisme	17
Risques naturels	17
Santé	4
Infrastructures	2

ANNEX 3: Quines mesures d'adaptació al canvi climàtic coneixes?

Les contribucions i proposicions formulades pels participants:

Les contribucions i opinions que s'aporten a continuació no han patit cap modificació. S'han transcrit literalment.

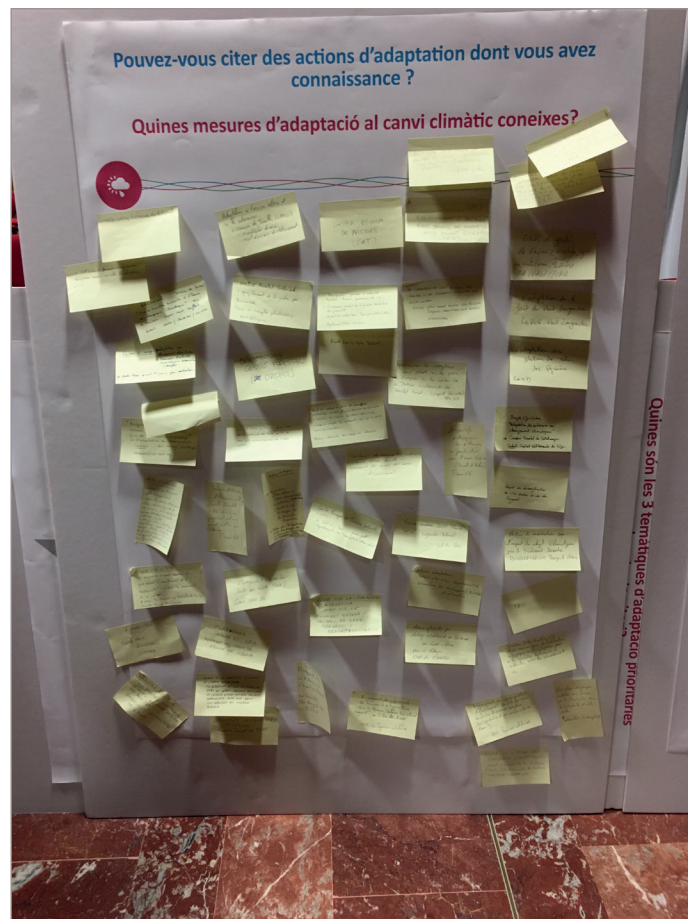
Original	Traduction
Programme d'éducation à l'eau (quantitatif/qualitatif) scolaires, piloté par le Syndicat mixte des Nappes de la Plaine du Roussillon avec LabelBleu et les PetitsDébrouillards	<i>Programa d'educació sobre l'aigua (quantitatiu / qualitatiu): als escolars, dirigit pel Syndicat Mixte des Nappes de la plaine du Roussillon amb Label bleus i Petits Debrouillards</i>
Dispositifs pédagogiques sur les différents thèmes, en particulier sur l'eau 2016/2017 (Canal de Bohère) Tram 66	<i>Programes pedagògics en relació a # temes, en particular en matèria d'aigua. 2016-2017 (canal de Bohèn)</i>
Utilisation de pompes à chaleur d'eau de mer pour la climatisation douce de bâtiments et data-center Observatoire de Banyuls/mer	<i>L'ús de Bombes de calor d'aigua de mar per a l'aire condicionat en edificis i data center.</i>
Journées d'EEDD : environ 12 structures proposant des actions grand public sur 1 thème Tram 66	<i>Jornades d'Educació per al Medi Ambient Sostenible +/- 12 estructures que ofereixen accions comunes sobre 1 tema</i>
Développement de MOOC sur le domaine de l'impact du climat E-Marinlab, Observatoire de Banyuls/mer, U.P.M.C	<i>Desenvolupament MOOC ("Massive obert Racing Online" : formació en línia massiu obert a tots) en l'àrea de l'impacte del clima.</i>
Université de Perpignan : - plan campus vert - recherches menées dans nos labos dédiés aux EnR, au marin, à la biologie comme PROMES, CEFREM, CRIUBE, CGDP ... - nos formations dédiées à ces thèmes : SupEnR, Master Energie, Master Urbanisme, Ecole Doctorat Energie ... - dispositif Fête de la Science - vulgarisations : MOOC EnR ...	<i>Universitat de Perpignan : - plan campus vert - Les investigacions realitzades en els nostres laboratoris dedicats a les energies renovables, medi marí, biologia, com CEFREM, CRIUBE, LGDP - La nostra formativa dedicada a aquests temes: Sup les energies renovables; Mestre d'Energia; Planificació Mestra, Escola de Doctorat de l'Energia - Popularització: MOOC EnR("Massive Open Online Courses", en Energies renovables)</i>
Forêt Privée CRPF : Outils ARCHI, BIOCLIMSOL, CLIMAFOR	<i>Outils ARCHI, BIOCLIMSOL, CLIMAFOR</i>
Correspondant Observateur Santé des Forêts (DSF) Contact CRPF PO	<i>Observador interlocutor Salut als boscos (DSF)</i>
Mettre en place des chaufferies automatique au bois pour diminuer les émissions et substituer des énergies fossiles (atténuation) Conseiller et adapter les bâtiments pour qu'ils soient moins consommateurs Missions d'animation Bois énergie 66 notamment	<i>La posada en marxa de calderes automàtiques de biomassa per reduir les emissions i substituir les fonts d'energia fòssil (mitigació), i aconsejar i adaptar els edificis perquè consumeixin menys</i>
Navette inter-sites du Département 66	<i>Servei públic - Département 66</i>
Formation DD du Département 66	<i>Formació en desenvolupament sostenible</i>

Original	Traduction
Aménagement des espaces publics et « fleurissement » des villages avec des plantes et essences adaptées (donc résistantes et peu consommatrices d'eau) PNR Pyrénées Catalanes	<i>Habilitar els espais públics i florir els pobles amb espècies adequades de plantes (resistents i poc consumidores d'aigua)</i>
Action de médiation sur l'impact du CC sur la biodiversité terrestre BIODIVERSARIUM Banyuls/sur mer	<i>Valorar l'impacte del canvi climàtic sobre la biodiversitat terrestre</i>
Formation et structuration d'une filière économique de l'utilisation de la pierre sèche = adaptation à de nouvelles techniques de construction, éviter les ruissellement, etc	<i>La formació i estructuració d'un sector econòmic de la utilització de la pedra seca = adaptació a les noves tècniques de construcció, evitar les escorrenties d'aigua, etc</i>
Améliorer la gestion de l'eau (ressources gestion des crues) par une sylviculture et des travaux du sol adaptés (andain dans le sens de la pente, broyage pelle araignée...) CRPF LR	<i>Millorar la gestió de l'aigua (recursos - gestió de crescudes) per la silvicultura i el treball apropiat en la terra</i>
Projet de diversification de l'ex-station de ski du Puigmal	<i>Projecte de diversificació de l'ex-estació d'esquí de Puigmal</i>
Favoriser le mélange d'essences par placeaux, tout en menant une gestion forestière dynamique CRPF LR	<i>Afavorir l'intercanvi d'espècies amb una gestió forestal dinàmica.</i>
Mélanger résineux et aulnes de Corse – Robiniers (qui sont des fixateurs d'Azote) CRPF LR	<i>Barrejar coníferes amb garrofers de Corse-Robiniers que són captadors de nitrogen.</i>
Engagement des professionnels du tourisme et de l'agriculture dans la marque « valeurs parc naturel régional » (environ 200 structures) PNR Pyrénées Catalanes	<i>Compromís de professionals del sector turisme i agrícola en la marca "Valors Parc Natural Regional" al voltant de 200 estructures.</i>
Actions sylvicoles pour stockage additionnel de Carbone en Forêt-Privée ASC SF Vallespir, CRPF PO B.Mariton	<i>Mesures silvícoles per a emmagatzematge addicional de carboni en boscos privats.</i>
Adaptation à l'érosion côtière et à la submersion : commune de Torrelles (+PMCU) : reconstitution dunaire, recul d'une aire de stationnement	<i>Adaptació a l'erosió costanera i a la immersió</i>
Lutte contre l'érosion du littoral	<i>lluita contra l'erosió del litoral</i>
Canons à neige = adaptation au CC + sécuriser l'activité économique saisonnière (emplois), stocke l'eau quand il y en a puis restitution	<i>Canons de neu: - Adaptació al canvi climàtic</i>
OPCC = plusieurs programmes européens menés sur cette thématique	<i>OPCC= molts programes europeus adreçats a aquesta temàtica</i>
Recyclage des bois flottés échoués sur les plages à des fins de valorisation en paillage et d'adaptation aux conséquences du CC dboulet@eid-med.org	<i>Reciclatge de la fusta que arriba flotant a les platges per a la seva recuperació i l'adaptació a les conseqüències del canvi climàtic</i>
Projet LIFE+SUBER « adaptation des suberaies au CC » : Consorci Forestal de Catalunya Contact : IML	<i>Projecte Life + Suber "Adaptació de les suredes al canvi climàtic" - Consorci Forestal de Catalunya - Institut Mediterrani d'Suro</i>
L'adaptation des stations de ski des Pyrénées : N'Py ...	<i>L'adaptació de les estacions d'esquí dels Pirineus</i>
Plantation d'espèces végétales méditerranéennes dans les espaces verts publics	<i>La plantació d'espècies vegetals mediterrànies als jardins públics</i>

Original	Traduction
Accions d'economia d'aigua	Mesures d'estalvi d'aigua
Petit bassin de rétention d'aigua	Petits dipòsits de recollida d'aigua
Festa de l'arbre de Cerdanya (sensibilització), Consell Comarcal de Cerdanya natura@cerdanya.org , Charte Intercommunale de Cerdagne	Fête de l'arbre dans la Cerdanya (sensibilisation)
Projecte Life+ La Pletera. De recuperació d'espais dunars el que permet el manteniment de la biodiversitat i la conservació de les platges. Ajuntament de Torroella de Montgrí - Director Xavier Quintana	Projet Life + Pletera. Récupération des zones de dunes, permettant le maintien de la biodiversité et la conservation des plages
Construcció de comportes anti-intrusió salina deguda a l'increment del nivell del mar. Aiguamolls	Construction des vannes anti-intrusion saline en raison de l'augmentation du niveau de la mer
Estudi de gestió de l'aigua (reciclatge, aigües grises) en instal·lacions, hotels. IMA(UDG) / ICRA	Etude de la gestion de l'eau (recyclage, des eaux grises) dans les installations, les hôtels. IMA (UDG) / ICRA
Charte européenne du tourisme durable (CETS) La Vall d'en Bas, en partie	Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) La Vall d'en Bas en forma part
Experiència d'adaptació al canvi global en la gestió de l'aigua en la conca del Tordera involucrant la societat local (Projecte BEWATER) FP7 Sils	Expérience de l'adaptation au changement global sur la gestion de l'eau dans le bassin de la Tordera impliquant la société locale (Projet BEWATER) FP7 Sils
Assessorament a pastors sobre balanç de ferratge i pasto davant escenaris climàtics	Conseils aux bergers sur l'équilibre des pâtures et pâturages sur des scénarios climatiques
Per l'adaptació al canvi climàtic s'ha redactat un pla d'adaptació comarcal amb mesures concretes. Entitat: Associació Leader Ripollés Ges Bisaura - Agència desenvolupament Ripollès 972704499	Pour l'adaptation au changement climatique a été élaboré un plan avec des mesures spécifiques pour adapter la collectivité
Xarxa per la soberania energètica www.xse.cat	Réseau pour la souveraineté énergétique www.xse.cat
Moviment ciutadà pel canvi de model energètic i descarbonització	Le mouvement des citoyens pour le changement du modèle énergétique et la décarbonisation
Gripia, escola de pastors (CAT)	Grippe, école de bergers (CAT)
Projecte Life+ La Pletera (L'Estartit)	Projet Life + Pletera (L'Estartit)
Recuperació i posada en valor del territori; Boscos, producció oli i vi.	La récupération et la mise en valeur du territoire; Les forêts, la production d'huile et de vin
Generació energia per biomassa des del bosc de proximitat	Production d'énergie à partir de biomasse des forêts de proximité
Mobilitat sostenible. Transport públic (elèctric)	La mobilité durable. Transports en commun (électrique)
Gestió forestal sostenible i aprofitament de la fusta per biomassa Tenir en compte plantacions energètiques Orientacions Gestió Forestal (ORGEST)	Gestion durable des forêts et l'utilisation de la biomasse forestière Envisager des plantations énergétiques Directives pour la gestion des forêts (ORGEST)
Una de les mesures que s'haurien de dur a terme són el manteniment dels boscos, per tal de reduir a la mínima expressió els incendis forestals	L'une des mesures qui devraient être mises en œuvre vise à l'entretien des forêts, pour réduire au minimum les incendies
PACC Recurs educatiu "Els efectes del canvi climàtic al Parc Natural del Baix Ter" Associació Naturalistes de Girona	PACC Ressource éducative "Les effets du changement climatique dans le Parc Naturel del Baix Ter" Associació Naturalistes de Girona

Original
Recurs educatiu E-Rutes. Associació naturalistes de Girona. Recurs basat en PAES
Creació de la Comunitat de Regants de la Muga. És important perquè es crea un espai de debat, decisió dels usos de l'aigua entre sectors sovint enfrontats, però sense col·laborar no podran reïxir
Plataforma Aigua és Vida. Moviment pel canvi de gestió de l'aigua

Traduction
Ressource éducative E-Rutes. Associació Naturalistes de Girona. Ressources de PAES
Création de la Communauté des Irrigants de la Muga. Il est important, car il crée un espace de débat, la décision d'utilisation de l'eau entre les secteurs souvent rencontrés, mais sans la collaboration on ne peut pas réussir
Plateforme l'eau est vie. Mouvement pour le changement dans la gestion de l'eau

ANNEX 4: Quines creus que serien les accions prioritàries a desenvolupar en el nostre territori?

Les contribucions i proposicions formulades pels participants:

Les contribucions i opinions que s'aporten a continuació no han patit cap modificació. S'han transcrit literalment.

Original	Traduction
Travailler avec les élus sur les problématiques en lien avec l'urbanisme et ses conséquences	<i>Treballar amb els polítics sobre problemàtiques vinculades a la urbanització i les seves conseqüències</i>
Contribuer au changement de culture et des stratégies des acteurs politiques	<i>Contribuir al canvi cultural i d'estratègies dels actors polítics</i>
Modifier le comportement irresponsable des populations vis-à-vis de l'environnement	<i>Modificar el comportament irresponsable de la població en relació amb l'entorn</i>
Accompagner les entreprises à réduire leurs impacts et à profiter des opportunités de ce besoin d'adaptation pour s'ouvrir à de nouveaux modèles	<i>Ajudar a les empreses a reduir els seus impactes i aprofitar les oportunitats d'aquesta necessitat d'aptació per obrir-se a nous models</i>
Monter une proposition grand public et un dispositif pédagogique sur le département TRAM66	<i>Fer una una exposició dirigida al públic en general i un programa educatiu en el departament</i>
Expositions	<i>exposiciones</i>
Formations élus	<i>formació pels polítics</i>
Travailler sur les mobilités notamment ferroviaires (sur le littoral et secteur de montagne notamment)	<i>Treballar en la mobilitat, sobretot el ferrocarril sobre el ferrocarril (en el litoral i en la muntanya)</i>
Sensibiliser les acteurs socio-économiques (tourisme, agriculture ...)	<i>Sensibilitzar els sectors socioeconòmics (turisme, agrícola, ...)</i>
Adapter la gestion forestière au CC CRPF	<i>Adaptar la gestió forestal al CC.</i>
Améliorer la biodiversité dans les habitats dunaires littoraux pour des actions de revégétalisation	<i>Accions prioritàries: "Millorar la biodiversitat en els hàbitats dunars costaners amb accions de revegetació"</i>
Coordonner les données d'observation sur le territoire, qu'elles soient terrestres ou bien sur le milieu marin côtier (Action en cours au sein de l'Observatoire de Banyuls)	<i>Coordinar les dades d'observació del territori, tant terrestres com medi marí costaner. Acció en curs Observatori de Banyuls Mer</i>
Gestion forestière autour des captages d'eau	<i>Gestió forestal en relació a les captacions d'aigua</i>
Intégrer les propriétaires forestiers dans les discussions Syndicat des Propriétaires Forestiers 66	<i>Integrar els propietaris forestals en la presa de decisions. Syndicat des Propriétaires Forestiers 66</i>
Formations concrètes sur la prise en compte du CC à destination des acteurs locaux (élus, techniciens)	<i>Formacions sobre el canvi climàtic, adreçades als agents ocal (càrrec electes, tècnics)</i>
Diversification et adaptation de l'économie « neige » du territoire (ex : reconversion ancien stade de neige Puigmal)	<i>Diversificar per adaptar el sector econòmic de la neu (per exemple reconvertir l'antiga estació de neu de Puigmal)</i>
Actions en faveur des économies d'eau dans les secteurs de : l'aménagement, la construction, l'agriculture, le tourisme, etc	<i>Acció per a l'estalvi d'aigua en les àrees de: planificació / construcció / agricultura / turisme, etc.</i>

Original	Traduction
Améliorer /adapter les transports en commun pour limiter le trafic en centre-ville	<i>Acció prioritària: millorar/adaptar els transports públics per a reduir el trànsit al centre de les ciutats</i>
Adaptation des stations de montagne du PNR Pyr Cat, diversification d'activité F.Moragas, PNR PyrCat	<i>Adaptar les estacions de muntanya del PNR</i>
Accompagner l'élaboration SCOT (lancement travaux 2017, durée 2-3 ans) pour la prise en compte du CC	<i>Acompanyar en el desenvolupament de SCOT ("SCOT" = abreviatura per dir Esquemes de Coherència Territorial) (Inici del treball el 2017, amb una durada de 2-3 anys) pel que fa al canvi climàtic</i>
Tester CLIMAFOR CRPF PO	<i>Provar CLIMAFOR</i>
Mettre en place une commission de travail sur l'éradication de la chenille processionnaire	<i>Posar en marxa una comissió de treball sobre l'eradicació de l'eruga de la processionària</i>
Plantations friches Carbone Créer un fond public/privé	<i>Plantacions en zones abandonades/ermes per absorbir carboni Creació d'un fons públic/privat</i>
Formation des élus et des techniciens	<i>Formació per els polítics i els tècnics</i>
Soutenir et valoriser le rôle des réserves naturelles catalanes : - enrichir les connaissances scientifiques du CC - sensibilisation : les réserves naturelles sont proches des habitants, des locaux concernés par un territoire exposé aux CC	<i>Donar suport i millorar el paper de les reserves naturals catalanes (participar en diversos eixos del projecte) : - Científic: Potenciar el coneixement científic del canvi climàtic - Sensibilització: Les reserves naturals són prop de la gent, dels ens locals d'un territori vulnerable al canvi climàtic</i>
Mettre en place un observatoire local du CC en lien avec l'OPCC	<i>Crear un observatori local del canvi climàtic local relacionat amb la OCCP</i>
Formation des élus et des techniciens au CC	<i>Formar els tècnics i els polítics sobre el canvi climàtic</i>
Mettre en place des actions pilotes de réponse au CC	<i>Posar en marxa accions pilot de resposta al canvi climàtic</i>
Formation à la lutte contre le CC pour : élus, aménageurs, écoles/universitaires	<i>La formació en la lluita contra el canvi climàtic: polítics, planificadors, escoles / Universitat</i>
Repenser l'aménagement et la réservation foncière sur le littoral pour proposer la relocalisation face à la montée du niveau de la mer	<i>Repensar la planificació i reserva de terres, (ús de la terra) a la costa per proposar reubicacions davant els increments dels nivells de la mar</i>
Favoriser les actions destinées à renforcer la nature en ville	<i>Promoure accions que roforcin la Natura dins la ciutat/poble</i>
Inciter à l'utilisation de bois dans la construction (augmentation du stock Carbone) : impact sur une meilleure mobilisation du bois local et enjeux pour la filière bois énergie	<i>(Augmentar l'stock de carboni) : impacte en la mobilització de la fusta local i aposta per fusta/energia</i>
Amélioration des connaissances	<i>Millora del coneixement</i>
Sensibilisation des élus locaux	<i>Sensibilització dels polítics locals</i>
Connaître le coût actuel de la non-adaptation du territoire	<i>Conèixer el cost actual de la no-adaptació</i>

Original	Traduction
Soutien, adaptation et diversification de l'activité hivernale : la neige (canon et autre) qui est l'activité n°1 en hiver à la montagne Capcir-Cerdagne-Cerdanya	<i>Suport i l'adaptació de l'activitat d'hivern: la neu (canons i altres), l'activitat núm. 1 a l'hivern a les muntanyes. Capcir - Cerdanya</i>
Sensibiliser la société civile sur les enjeux portés par ECTAdapt	<i>Sensibilitzar la societat civil sobre els reptes que planteja l'ECTAdapt</i>
Former les acteurs de la sphère éducative (EEDD, professeurs ...) à cette thématique (données, enjeux ...)	<i>Formar els professionals de l'educació (EEDD ...) sobre aquest tema (dades, reptes ...) Formar tant en formació inicial com en continua (estudiants, professors, ...)</i>
Sensibilisation et formation des acteurs du littoral aux conséquences du CC et aux mesures de mitigation existantes dboulet@eid-med.org	<i>Sensibilització i formació dels diferents sectors del litoral sobre les conseqüències del canvi climàtic i les mesures de mitigació existents</i>
Diagnostic de vulnérabilité des peuplements forestiers à l'échelle de l'ECT et des territoires de projet (Pays, PNR)	<i>Diagnòstic de la vulnerabilitat de les masses forestals a nivell de l'ECT i dels territoris del projecte (País, PNR)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Planificació urbanística del litoral tenint en compte l'efecte del CC - Recuperació de la primera línia del litoral - Gestió dels sediments - Gestió de l'H2O 	<ul style="list-style-type: none"> - Planificació costanera considerant l'efecte del canvi climàtic - Recuperació de la primera línia de costa - Gestió dels sediments - Gestió de l'Eau
Diversificar l'activitat econòmica per dependre menys del turisme	<i>Diversifier l'activité économique pour qu'elle dépende moins du tourisme</i>
Reorienter el turisme per tal que gastí menys recursos i depenqui menys de la neu	<i>Réorienter le tourisme pour qu'il dépense moins de ressources ou soit moins dépendant de la neige</i>
Actuar sobre el turisme	<i>Agir sur le tourisme</i>
Canvis en la mobilitat sostenible	<i>Changements dans la mobilité durable</i>
Gestió eficient de l'aigua	<i>Une gestion efficace de l'eau</i>
Gestió de l'aigua	<i>Gestion de l'eau</i>
Acomodar les activitats als recursos hídrics existents i projectats	<i>Adapter les activités aux ressources en eau existantes et prévues</i>
Establir relació/coordinació entre les accions que es proposi	<i>Établir la relation / coordination entre les actions proposées</i>
M'hi afegeixo !	<i>Je m'ajoute !</i>
Tenir en compte els municipis petits i agrícoles	<i>Considérer les petites villes et agricoles</i>
Gestió forestal adaptativa	<i>Gestion forestière adaptative</i>
Formació i sensibilització del món agrícola i de la població en general Vall d'en bas	<i>Formation et sensibilisation du monde agricole et de la population en général (Vall d'en Bas)</i>
Sensibilitzar el poder econòmic del cost/benefici de l'adaptació al CC	<i>Sensibiliser les autorités économiques au coût / bénéfice de l'adaptation au changement climatique</i>
Mesures de millora dels sistemes de reg (gota-gota, per exemple)	<i>Des mesures visant à améliorer les systèmes d'irrigation (goutte à goutte, par exemple)</i>
Tornar a afavorir l'ús de les energies renovables	<i>Favoriser l'utilisation des énergies renouvelables</i>

Original
Fomentar el transport públic i el transport sostenible com per exemple el carsharing permovres pel territori com tabé per activitats més turístiques com les estacions d'esquí, conexio transfrontera
Gestió adaptativa de l'aigua
Promoure espais de treball conjunt entre ciència i societat (administracions + societat civil + sectors)
Gestionar els boscos de manera sostenible i encaminada a la mitigació
Estalviar aigua (per optimizar-ne l'ús)
Sensibilitzar els representants polítics i la ciutadania
Eficiència energètica (indústria)
Gestió de l'aigua en l'agricultura
Control de edificació costera i a àrees de muntanya
Deixar d'invertir en infraestructures energètiques basades en carbon (gas i petrol) i invertir aquests diners en renovables i estalvi
Incorporar el CC al currículum educatiu
Gestió de l'aigua
Gestió forestal, que tingui en compte el seu creixement continuat les últimes dècades sense un sentit de quina es la capacitat del territori
Acció: Monitorització de cabals de rius per prevenir pujades sobtades
Estalvi i reutilització d'aigua
Lluitar contra el risc d'inundacions
Sensibilització a professionals de l'urbanisme (arquitectes, aparelladors, urbanistes)
Adequació dels conreus a la manca d'aigua
Fer que l'actual PAC tingui una sincronia amb el territori
Encaminar el territori cap a la sostenibilitat (residus, energies renovables, xarxa de camins, turisme sostenible). Vall d'en Bas - Garrotxa
Formació i sensibilització del món agrícola i de la població en general (Vall d'en Bas)
Polítiques forestals encaminades a canvis climàtics
Gestió de l'aigua pública i eficient

Traduction
<i>Promouvoir les transports publics et les transports durables tels que le « Carsharing » pour se déplacer dans le territoire, ainsi que des activités plus touristiques telles que les stations de ski, connexion transfrontière</i>
<i>Gestion adaptative de l'eau</i>
<i>Promouvoir des espaces de travail en commun entre la science et la société (gouvernement + société civile + secteurs)</i>
<i>Gérer durablement les forêts et visant à atténuer le CC</i>
<i>Économiser l'eau (pour optimiser l'utilisation)</i>
<i>Sensibiliser les élus et les citoyens</i>
<i>L'efficacité énergétique (industrie)</i>
<i>Gestion de l'eau dans l'agriculture</i>
<i>Contrôler la construction dans les zones côtières et dans la montagne</i>
<i>Arrêtez d'investir dans les infrastructures énergétiques à base de carbone (gaz et pétrole) et investir cet argent dans les énergies renouvelables et faire des économies d'énergie</i>
<i>Incorporer le changement climatique dans le programme d'études</i>
<i>Gestion de l'eau</i>
<i>Une gestion forestière efficiente, qui prenne en compte le développement continu qui a été opéré au cours des dernières décennies sans se soucier de la capacité du territoire</i>
<i>Action: surveillance des débits des rivières pour éviter de fortes hausses</i>
<i>Épargnes et réutilisation de l'eau</i>
<i>Lutter contre les risques d'inondation</i>
<i>Sensibilisation des professionnels urbains (architectes, urbanistes)</i>
<i>L'adaptation des récoltes à la pénurie d'eau</i>
<i>Faire que la PAC actuelle soit adaptée au territoire</i>
<i>Diriger le territoire vers le développement durable (déchets, les énergies renouvelables, le réseau routier, le tourisme durable).</i>
<i>Formation et sensibilisation du monde agricole et de la population en général (Vall d'en Bas)</i>
<i>Les politiques forestières visant le changement climatique</i>
<i>Gestion de l'eau publique et efficace</i>

Original
Estudi Local Habitatge, per prendre mesures d'estalvi energètic. Millorar aïllament tèrmic dels edificis Xerrades informatives. Exemple: explicar la factura elèctrica i com reduir consum Dipòsit de recollida d'aigües netes. Ajuntament de Palau Saverdera
Gestió comunal dels recursos energètics Plans de millora de l'eficiència energètica Reduir la demanda energètica d'infraestructures i edificis Pobresa energètica
Conservació dels aqüífers de les zones litorals, reduint l'aplicació de tractaments fitosanitaris, lluitant contra la salinització, racionalitzant l'ús agrari de l'aigua
Gestió de l'aigua
Conservació dels espais litorals amenaçats pels canvis en el nivell del mar

Traduction
<i>Étude Logement Local, prendre des mesures d'économie d'énergie. Amélioration de l'isolation thermique des bâtiments Faire des réunions. Par exemple: expliquer les frais d'électricité et réduire la consommation Réservoir de collecte des eaux propres</i>
<i>La gestion communautaire des ressources énergétiques Les plans pour l'amélioration de l'efficacité énergétique Réduire la demande énergétique des infrastructures et des bâtiments La pauvreté énergétique</i>
<i>Conservation des aquifères dans les zones littorales, réduire l'application des traitements phytosanitaires, la lutte contre la salinité, la rationalisation de l'utilisation de l'eau agricole</i>
<i>Gestion de l'eau</i>
<i>Conservation des zones littorales menacées par les changements du niveau de la mer</i>

ANNEX 5: Altres aportacions recollides

Les contribucions i proposicions formulades pels participants:

Les contribucions i opinions que s'aporten a continuació no han patit cap modificació. S'han transcrit literalment.

Original	Traduction
Créer un MOOC gratuit et dans les deux langues sur le sujet de l'adaptation au CC (l'UPVD peut le réaliser et l'h�berger) UPVD	<i>Crear un MOOC (= formació on-line) lliure, en els dos idiomes, sobre l'adaptació al canvi climàtic (l'UPVD Universitat de Perpignan el pot fer i ser-ne l'amfitrion)</i>
Usage des IoT (objets connectés) et BigData au service de l'environnement Observatoire de Banyuls	<i>L'�s de IoT (objectes connectats) i Big Data al servei del medi ambient Observatori de Banyuls</i>
Promoure un marc legal comú	<i>Promouvoir un cadre juridique commun</i>

Contacts

 <p>PYRENEES ORIENTALES • le Département •</p>	<p>Département des Pyrénées-Orientales Mission Départementale Développement Durable Tel. +33 468 85 82 80 helene.duvoisin@cd66.fr</p>
 <p>Diputació de Girona</p>	<p>Diputació de Girona Servei de Medi Ambient Servei de Programes Europeus Tel. + 34 972 18 48 28 mmari@ddgi.cat</p>
 <p>CILMA Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona</p>	<p>Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona (CILMA) Tel. +34 972 18 48 35 apibernat@cilma.cat</p>

www.ectadapt.eu

Le projet est cofinancé à hauteur de 65 % par le *Fonds Européen de Développement Régional* (FEDER) dans le cadre du Programme Interreg V-A Espagne-France-Andorre (**POCTEFA 2014-2020**). L'objectif du POCTEFA est de renforcer l'intégration économique et sociale de l'espace frontalier Espagne-France-Andorre. Son aide est concentrée sur le développement d'activités économiques, sociales et environnementales transfrontalières par le biais de stratégies conjointes qui favorisent le développement durable du territoire.

El projecte està cofinançat al 65% pel *Fons Europeu de Desenvolupament Regional* (FEDER) a través del Programa Interreg V-A Espanya-França-Andorra (**POCTEFA 2014-2020**). L'objectiu del POCTEFA és reforçar la integració econòmica i social de la zona transfronterera Espanya-França-Andorra. La seva ajuda es centra en el desenvolupament d'activitats econòmiques, socials i ambientals transfronterers mitjançant estratègies conjuntes a favor del desenvolupament territorial sostenible.